

PHẦN II

LỊCH SỬ THẾ GIỚI HIỆN ĐẠI 1917 – 1945

CHƯƠNG I: CÁCH MẠNG THÁNG MƯỜI NGÀ NĂM 1917 VÀ CÔNG CUỘC XÂY DỰNG CHỦ NGHĨA XÃ HỘI Ở LIÊN XÔ (1921 - 1941)

Bài 9

CÁCH MẠNG THÁNG MƯỜI NGÀ NĂM 1917 VÀ CUỘC ĐẤU TRANH BẢO VỆ CÁCH MẠNG (1917 - 1921)

I. CÁCH MẠNG THÁNG MƯỜI NGÀ NĂM 1917

1. Nước Nga trước cách mạng

- *Chính trị*: Đầu thế kỷ XX, Nga vẫn là nước quân chủ chuyên chế. Năm 1914, Nga hoàng đã đẩy nhân dân Nga vào cuộc chiến tranh đế quốc, gây hậu quả nghiêm trọng.
 - *Kinh tế*: suy sụp, lạc hậu, nạn đói xảy ra nhiều nơi, chế độ quân chủ chuyên chế kìm hãm sự phát triển của chủ nghĩa tư bản.
 - *Xã hội*: đời sống của nông dân, công nhân và hơn 100 dân tộc trong đế quốc Nga cơ cực. Phong trào đấu tranh đòi lật đổ chế độ Nga hoàng diễn ra khắp nơi, chính phủ Nga hoàng không còn khả năng tiếp tục thống trị được nữa.
- Nước Nga tiến sát đến một cuộc cách mạng.

*Những người nông dân
Nga đầu thế kỉ XX*

Những người lính Nga ngoài mặt trận

2. Từ Cách mạng tháng Hai đến Cách mạng tháng Mười

- 2/1917 (lịch Nga), cuộc cách mạng dân chủ tư sản bùng nổ, mở đầu bằng cuộc bãi công của 9 vạn nữ công nhân ở Pê-tơ-rô-grat và nhanh chóng chuyển sang khởi nghĩa vũ trang.

Cuộc bãi công của 9 vạn nữ công nhân ở Pê-tơ-rô-grat

- Kết quả:

+ Lật đổ chế độ Nga hoàng. Nga trở thành nước cộng hòa.

+ Hai chính quyền song song tồn tại: Chính phủ tư sản lâm thời và Xô viết đại biểu công nhân, nông dân và binh lính, đại diện cho lợi ích các giai cấp khác nhau.

→ Tính chất: Cách mạng dân chủ tư sản kiểu mới.

- Lê-nin và Đảng Bôn-sê-vích tiếp tục lãnh đạo nhân dân chuyển từ cách mạng dân chủ tư sản sang cách mạng xã hội chủ nghĩa.

- Sau 8 tháng đấu tranh hòa bình, Đảng Bôn-sê-vích quyết định chuyển sang khởi nghĩa vũ trang giành chính quyền.

*Toàn cảnh đại hội lần thứ VI của Đảng
Bolshevik (26/7 – 03/8/1917)*

*Quân khởi nghĩa bắt đầu tấn công
Cung điện mùa Đông*

- Đêm 24/10 (6/11), các đội Cận vệ đỏ chiếm được những vị trí then chốt ở thủ đô.

- 25/10 (7/11), quân khởi nghĩa chiếm Cung điện Mùa Đông. Chính phủ lâm thời tư sản sụp đổ. Đầu 1918, cách mạng xã hội chủ nghĩa thắng lợi trên toàn nước Nga.

II. CUỘC ĐẤU TRANH XÂY DỰNG VÀ BẢO VỆ CHÍNH QUYỀN XÔ VIẾT: (Đọc thêm)

III. Ý NGHĨA LỊCH SỬ CỦA CÁCH MẠNG THÁNG MƯỜI NGÀ

- *Đối với nước Nga*: Mở ra kỷ nguyên mới: giai cấp công nhân, nhân dân lao động và các dân tộc được giải phóng khỏi áp bức, được làm chủ đất nước và vận mệnh của mình.

- *Quốc tế*: Làm thay đổi cục diện thế giới, cổ vũ mạnh mẽ và để lại nhiều bài học quý cho phong trào cách mạng của công nhân, nhân dân lao động và các dân tộc bị áp bức trên thế giới.

Câu hỏi ôn tập

1/ Vì sao năm 1917, ở nước Nga đã diễn ra hai cuộc cách mạng? Giải thích tại sao cách mạng tháng Hai là cách mạng dân chủ tư sản kiểu mới?

2/ Cách mạng tháng Mười Nga 1917 đã diễn ra như thế nào? Vì sao cách mạng tháng Mười được đánh giá là một sự kiện lịch sử vĩ đại nhất trong lịch sử nước Nga và lịch sử nhân loại ở thế kỷ XX?

3/ So sánh cách mạng tháng Hai và cách mạng tháng Mười Nga 1917: mục tiêu, giai cấp lãnh đạo, lực lượng tham gia, kết quả, tính chất.